

הנדון: נוהל מרכז - קליטת אוכלוסייה מפונה במצבי חירום במוס"ח

1. מבוא

- א. ישנם מצבי חירום המחייבים קליטת אוכלוסייה מפונה במתקני קליטה שונים בארץ.
- ב. קליטת האוכלוסייה המפונה תתבצע בין היתר, בתוך בתי ספר שיוסבו למתקני קליטה.
- ג. קביעת בתי הספר תתבצע בתאום בין הרשות המקומית למערך פס"ח במשרד הפנים.
- ד. האחריות הכוללת לקליטת האוכלוסייה המפונה הינה על הרשות המקומית בסיוע מערך פס"ח מחוזי ומשרד החינוך.
- ה. באחריות הגורם המעסיק את סגלי ההוראה בבית הספר (משרד החינוך / רשות מקומית / בעלות) להקצות לכל בית ספר שייקבע כמתקן קליטה סגל הוראה מתוך בית הספר, שיכלול מנהל, סגן, רכז ביטחון ועוד 17 אנשי סגל בנוסף למזכירה ולאם בית, כאשר יתר בעלי התפקידים הנדרשים למתקן הקליטה יוקצה מטעם הרשות המקומית.
- ו. לכל צוות ההוראה שיועסק בבית הספר בניהול מתקן הקליטה יוצאו צווי גיוס ע"פ חוק שירות עבודה בשעת חירום התשכ"ז 1967.

2. חקיקה

א. בהחלטת ממשלה הגנ/2 מתאריך 30 במאי 2011 נקבע:

(1) להטיל על משרד הפנים באמצעות מערך פס"ח:

- א) לאתר מתקני קליטה בפריסה ארצית, העומדים בהנחיות המיגון של פיקוד העורף, ומסוגלים לקלוט כ- 300,000 נפש.
- ב) להנחות את הרשויות המקומיות להיערך מבחינת תשתית ושירותים בסיסיים לקליטת אוכלוסייה בהיקף של לפחות 4 אחוזים ממספר תושבי הרשות, ולפקח על היערכותן כאמור.

(2) להטיל על משרד החינוך:

- א) להיערך לאספקת שירותי חינוך ברשויות מקומיות, שהועברה אליהן אוכלוסייה מפונה.
- ב) להכין תכניות לריתוק משקי של סגלי מוסדות החינוך, למטרות חינוך בשעת חירום, וכן למטרות קליטת אוכלוסייה מפונה במוסדות החינוך.
- ג) מערך מתקני הקליטה יתבסס על תשתיות בתי ספר ומוסדות ציבור, שבתחומיהן של הרשויות המקומיות.

- 3) איכלוס מפונים במקרקעין פרטיים (בעלויות/עמותות) יעשה מכח צו לפי חוק הסדר לתפיסת מקרקעין בשעת חירום אשר יוצא לפי הצורך על ידי המוסמכים לכך במשרד הפנים.

3. הנחיות לקביעת בית הספר כמתקן קליטה

- א. קביעת בית הספר כמתקן קליטה תתבצע על ידי הרשות המקומית / קב"ט מוס"ח רשותי בתאום עם מערך פס"ח המחוזי ובית הספר.
- ב. בית ספר שייקבע כמתקן קליטה מחייב קיום מיגון של 0.5 מ"ר לכל נפש על פי הנחיות פיקוד העורף באחד מהמרחבים המוגנים המפורטים מטה:

- ממ"מ - מרחב מוגן מוסדי
- מקלט - מבנה בטון תת קרקעי או עילי
- איזור מוגן תת-קרקעי

- ג. הרשות המקומית אחראית על קליטת האוכלוסייה המפונה בבית הספר ועל הטיפול השוטף בה, ותתמוך בסגל בית הספר המנהל את המתקן, ככל שיידרש.
- ד. יש לשאוף לקבוע מוסדות חינוך בעלי יכולת קליטה גבוהה (מבנה, סגל ומיגון) כמתקני קליטה ברשות.
- ה. האוכלוסייה המפונה תשהה בכיתות ובמתקני בית הספר, למעט: חדרי מעבדה ומחשב. האוכלוסייה המפונה תלון בכיתות הלימוד (לא באולמות הספורט), ותיכנס למרחבים מוגנים בעת הצורך.
- ו. סגל המתקן של אותו בית ספר יפעל על פי הנחיית הרשות המקומית בכפוף להנחיות מנהל המתקן.

4. נושאים באחריות מנהל מחלקת/אגף החינוך ברשות המקומית

- א. לוודא הכנת רשימה שמית של 20 איש מכל בית ספר, שנקבע כמתקן קליטה לצורך הכנתו לריתוק בחירום.
- ב. לעדכן את רשימת הסגל בתחילת כל שנת לימודים.
- ג. **הכנת תכנית למידה חלופית:**
- (1) יש להכין תכנית לשיבוץ יתר הסגל יחד עם התלמידים לבתי ספר / מתקנים אחרים ברשות.
 - (2) יש ליצור קשר עם מנהלי בתי הספר שהתלמידים מתפנים אליהם, ולהכין תכנית לימודים פרטנית להמשך קיום הלימודים באותם בתי ספר.
 - (3) יש להכין דף מידע להורים עם פירוט של שם בית הספר שבו ילמדו ילדיהם.
 - (4) יש למנות מורה בכיר מטעם בית הספר להיות אחראי על תלמידי בית הספר, הלומדים בבתי ספר / מתקנים חלופיים, ולהוות את הקשר מול ההורים והגופים הקולטים.
- ד. לוודא ביצוע ההכשרה למנהלים ולסגלי ההוראה אחת לשנה על ידי נציגי פס"ח בתאום עם המפקחים הכוללים.

5. באחריות קב"ט מוס"ח רשותי

- א. לקבוע את רשימת בתי הספר שישמשו בחירום כמתקני קליטה בתאום עם נציג פס"ח ברשות המקומית.
- ב. **להנחות את המנהלים של בתי הספר, שנקבעו כמתקני קליטה, להיערך על פי הפעולות הבאות:**
- (1) הכנת רשימה שמית של 20 אנשי סגל הוראה מתוך בית הספר, שיתפקדו בחירום כהנהלת מתקן הקליטה על פי הטבלה המפורטת בנספח א'.
 - (2) **השיבוץ לא יכלול:**
- (א) מורה שמיועד להתגייס למילואים בחירום.

- (ב) מורה שיש לה ילדים עד גיל 14, ובן זוגה מיועד להתגייס למילואים.
- (ג) מורה שיש לה ילדים עד גיל 14, ובן זוגה מיועד להיות מגויס בחירום למפעל חיוני.
- (3) עדיפות בשיבוץ מורה המתגורר ביישוב.
- (4) קביעת מיקום ומספר הכיתות המיועדות לקליטת האוכלוסייה המפונה.
- (5) קביעת מיקום לריכוז ציוד יקר ערך, ולנעילתו באחד החדרים.
- (6) נעילת חדרי מעבדה ומחשב.
- (7) קביעת המורים שיעסקו בקליטת המפונים.
- (8) קביעת המורים שיעסקו בהפעלת ילדי המפונים במתקן.
- ג. לוודא שהנהלת בית הספר / רכז ביטחון עידכנו את רשימת המורים בכל תחילת שנת לימודים.
- ד. לוודא העברת הרשימה המעודכנת לנציג פס"ח ברשות המקומית.
- ה. לוודא הכנת תיק קליטת מפונים בבית ספר על ידי הנהלת בית הספר בסיוע נציג פס"ח ברשות המקומית.
- ו. לוודא היערכות בית הספר לקליטת מפונים בחירום.

6. סדר הפעולות לביצוע עם קבלת הנחיה לפינוי בית הספר מנציג פס"ח

- א. יש לקבל אישור טלפוני לפינוי מקב"ט מוסדות החינוך של הרשות המקומית וממנהל מחלקת החינוך.
- ב. יש לרכז את סגל בית הספר, ולתת לו הנחיות לביצוע.
- ג. יש לפנות מהכיתות, המיועדות לקליטה, ציוד יקר ערך, ולאחסנו בחדר נעול.
- ד. יש לנעול את המעבדות ואת חדרי המחשב.
- ה. יש לנתק את ברזי הגז והחשמל בכיתות הנעולות האלה.
- ו. יש לרכז בחדר נעול כל ציוד יקר ערך מכלל בית הספר.
- ז. יש לפנות חדר שישמש משרד.
- ח. המחנך ירכז את התלמידים, וייתן להם הסבר מפורט לגבי תכנית הלמידה החלופית.
- ט. יש ליצור קשר עם מנהלי בתי הספר הקולטים את התלמידים, ולדאוג להיערכותם בהתאם.
- י. יש לחלק דפי מידע להורים.
- יא. יש לבצע סיור עם אב הבית, ולקבוע במדויק את כל המתקנים המועברים לאוכלוסייה הנקלטת.

7. סגל מתקן הקליטה

א. סגל מתקן הקליטה יתבסס על סגל בית הספר עד 20 בעלי תפקידים : מנהל בית הספר, הסגן ורכז הביטחון, וכן 17 עובדי הוראה נוספים. יתר בעלי התפקידים יוקצו מטעם הרשות המקומית.

ב. הרשות המקומית תנחה, תכשיר ותדריך, בעת רגיעה, את כלל בעלי התפקידים במתקן הקליטה כפי שמונו מראש.

ג. הסגל ייקבע ע"פ גודל המתקן כמפורט:

תקן כח אדם	התפקיד	קיבולת מתקני קליטה		
		500	300	150
סגל שילדי (מקצועי)	מנהל מתקן	1	1	1
	סגן מנהל	2	2	1
	אחראי קבלה ורישום	4	2	2
	אחראי מידע לציבור	2	2	1
	אחראי לטיפול בילדים	4	2	1
סגל נוסף	אחראי קליטה	6	4	2
	אחראי ציוד	2	2	1
	אחראי מזון	6	4	2
	סה"כ תקן כ"א	27	19	11

* יתר בעלי התפקידים מעל ה- 20 יוקצו על ידי הרשות המקומית.

8. הכשרת סגל בית הספר

א. חוזה ההכשרות החדש פועל החל משנה"ל תשע"ט, להלן עיקרי ההסדרה החדשה בנושא זה :

(1) **הרעיון המסדר :** סגלי הקליטה בראשות מנהל/ת בית הספר יוכשרו **מידי שנתיים**, בהיקף שעותיים במסגרת זמן הלימודים/שעות שהייה החל מהשעה 13:00 ע"י חברה זכיינית מטעם משרד הפנים בכפוף לתכנית והנחיות משרד החינוך המפורטות בהמשך.

(2) **היקף ההכשרות** יעמוד על 70% מכלל מתקני הקליטה המוגדרים בכל רשות מקומית.

(3) **רשימת המוסדות** המעודכנת להכשרות לפי רשויות : נמצאת בידי ממוני הפס"ח המחוזיים.

(4) ההדרכות במחוז המרכז יתבצו ע"י אוניברסיטת אריאל שבשומרון.

(5) **העקרונות לתיאום הכשרת סגלי הקליטה בבתי הספר :**

א. תיאום וקביעת העיתוי ולו"ז : באחריות משרד הפנים / החברה הזכיינית לתאם מול ממונה פס"ח ברשות המקומית/מחלקת חינוך ומנהל בית הספר תוך עדכון ואישור של קב"ט המוס"ח.

ב. משתתפים : סגל הקליטה שנקבע על ידי הרשות המקומית - ממונה פס"ח.

ג. מסגרת זמן : החל מהשעה 13:00 במסגרת שעות הלימודים / שעות שהייה

ללא חריגה ממסגרת זמן/שעות הלימודים.

- ד. זמן הכשרה: שעתיים מלאות.
- ה. מקום ההשתלמות: במתחם בית הספר.
- ו. מתודולוגיה – תרגול סימולציה ע"פ תרחישים.
- ז. תעודות היעדר עבירות מין - המכרז מחייב שלכל מדריך יש תעודת היעדר עבירות מין - באחריות משרד הפנים.

6) שמירת כשירות באמצעות לומדה מקוונת

- 1) הלומדה מאפשרת לסגלי הקליטה/מורים את הגמישות לעבור על הלומדה בזמן הפנוי העומד לרשותם **ובאופן עצמאי** וחוסכת זמן ומשאבים לכנס את המורים לצורך כך.
- 2) באחריות מנהל בית הספר לוודא כי סגלי הקליטה יעברו על הלומדה בתחילת כל שנת לימודים **ולא יאחר מחודש נובמבר**.
<http://mafam.playscape.co.il>
- 3) בסיום, יש להדפיס אישור ביצוע לומדת מתקן ולהעבירו לרכז הביטחון הבית ספרי.
- 4) רכז הביטחון יעביר דיווח לקב"ט מוס"ח ברשות המקומית על ביצוע ההדרכה.

9. נוהל זה מפורסם בחוזר מנכ"ל שע"ח- עה/2 (ב) אוקטובר 2014.